

Research Article

Marital Commitment Prediction Based on Early Maladaptive Schemas (Disconnection / Rejection Domain): The Mediating Role of Cognitive Emotion Regulation and Smart Social Networks addiction

Authors

Rouhollah Dehghani Banadaki¹, Rasoul Roshan Chesli^{*2}, Ruhollah Abbasi³,
Hojjatollah Farahani⁴

1. MA in Clinical Psychology, Shahed University, Tehran, Iran
dehghan.ro.313@gmail.com.

2. Professor of Psychology, Shahed University, Tehran, Iran (Corresponding Author).

3. PhD of evaluating and measuring, Allameh Tabatabaie University, Tehran, Iran
iranabbasi.ro@gmail.com

4. Assistant Professor, Department of psychology, Tarbiat Modares University, Tehran, Iran. h.farahani@modares.ac.ir

Abstract

Receive Date:
02/05/2021

Accept Date:
26/08/2021

Introduction: The present study aimed to examine a structural model of marital commitment based on early maladaptive schemas in the domain of disconnection/rejection and mediated by positive and negative cognitive emotion regulation strategies and smartphone-based social network addiction among married people.

Method: This research is a correlational study. For this purpose, a sample of 200 people was selected by the Convenience/Accidental Sampling method from married men and women living in Karaj, and 177 of them were included in the analysis. The Marital Commitment Questionnaire (MCQ), the Young Schema Questionnaire (YSQ-SF), the Cognitive Emotion Regulation, and the Social Network Addiction Questionnaires were administered to collect data. Pearson correlation method and Structural equation modeling were used to analyze by SPSS -26 and Smart PLS-2 software.

Results: The results from the structural model analysis revealed that schemas of disconnection/rejection Domain with the mediating role of positive strategies for cognitive emotion regulation and addiction to social networks can predict changes in marital commitment at a rate of 40% ($R^2 = 0.40$, $P < 0.001$). Also, the model fit indices ($GOF = 0.27$) indicate the desired quality of the model.

Discussion and Conclusion: The present study suggests that early maladaptive schemas challenge couples' marital commitment through cognitive emotion regulation and the overuse of smartphone social networks. However, more studies are needed to confirm or reject these results.

Keywords

Marital Commitment, Schemas, Emotion Regulation, Addiction

Corresponding Author's E-mail

roshan@shahed.ac.ir

پیش‌بینی تعهد زناشویی بر اساس طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه (حیطه جدایی / طرد): نقش واسطه‌ای تنظیم شناختی هیجان و اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی مبتنی بر گوشی هوشمند

نویسندگان

روح الله دهقانی بنادکی^۱، رسول روشن چسلی^{۲*}، روح الله عباسی^۳، حجت الله فراهانی^۴

۱. کارشناسی ارشد روان‌شناسی بالینی، دانشگاه شاهد، تهران، ایران. dehghan.ro.313@gmail.com
۲. استاد گروه روان‌شناسی بالینی، دانشگاه شاهد، تهران، ایران. (نویسنده مسئول)
۳. دکتری تخصصی سنجش و اندازه‌گیری، دانشگاه علامه طباطبائی، تهران، ایران. abbasi.ro@gmail.com
۴. استادیار گروه روان‌شناسی، دانشگاه تربیت مدرس، تهران، ایران. h.farahani@modares.ac.ir

چکیده

مقدمه: پژوهش حاضر با هدف تدوین مدل ساختاری تعهد زناشویی بر اساس طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه در حیطه طرد / جدایی و با میانجی‌گری راهبردهای مثبت و منفی تنظیم شناختی هیجان و اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی مبتنی بر گوشی هوشمند در بین افراد متأهل انجام شد.

روش: این پژوهش از نوع مطالعات همبستگی می‌باشد. به این منظور نمونه‌ای به حجم ۲۰۰ نفر با روش نمونه‌گیری در دسترس از میان زنان و مردان متأهلی که در شهر کرج زندگی می‌کردند، انتخاب شدند و از این تعداد ۱۷۷ نفر وارد تحلیل گردید. برای جمع‌آوری داده‌ها از پرسشنامه‌های تعهد زناشویی آدامز و جونز، پرسشنامه طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه یانگ (فرم کوتاه)، و پرسشنامه تنظیم شناختی هیجان گرانفسکی و اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی خواجه احمدی و همکاران (۱۳۹۵) استفاده گردید. تحلیل داده‌ها با روش همبستگی پیرسون و معادلات ساختاری با استفاده از نرم افزارهای spss-26 و smartPLS-2 انجام شد.

نتایج: نشان داد که طرح‌واره‌های حیطه طرد و جدایی با نقش میانجی‌گر تنظیم شناختی هیجان مثبت و اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی می‌تواند به میزان ۴۰ درصد ($R^2=0/40$) در سطح $P<0/001$ تغییرات تعهد زناشویی را پیش‌بینی کنند و همچنین شاخص‌های برازش مدل ($GOF=0/27$) نشان از کیفیت مطلوب مدل دارد.

بحث و نتیجه‌گیری: نتایج پژوهش نشان داد طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه می‌توانند از طریق تنظیم شناختی هیجان و اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی هوشمند در تعهد زناشویی زوجین چالش ایجاد کنند. هرچند که برای تایید یا رد این نتایج نیاز به مطالعات بیشتر احساس می‌شود.

تاریخ دریافت:

۱۴۰۰/۰۲/۱۲

تاریخ پذیرش:

۱۴۰۰/۰۶/۰۴

کلیدواژه‌ها

تعهد زناشویی، طرح‌واره‌ها، تنظیم هیجان، اعتیاد

پست الکترونیکی

نویسنده مسئول

roshan@shahed.ac.ir

مقدمه

طرحواره‌های ناسازگار اولیه به عنوان یک اصل سازمان یافته برای درک تجارب زندگی فرد معنا می‌شود [۲۹]. نتایج پژوهش‌های متعدد [۳۱، ۳۰] بیان می‌دارد وجود طرحواره‌های ناسازگار از عمده‌ترین عامل استرس و به هم خوردن زندگی زناشویی است. در تحقیقی که استیلرز^۴ [۳۲] انجام داد طرحواره‌های حوزه طرد و جدایی مانند محرومیت هیجانی و نقص، پیش‌بینی کننده روابط صمیمی و عاشقانه کمتر در زوجین است. طرحواره‌ی ناسازگار اولیه^۵ (EMS) الگوهای عاطفی و شناختی است که در کودکی ایجاد و در طول زندگی تکرار می‌شود. هنگامی که یک طرحواره ناسازگار فعال می‌شود، احساسات دردناک همراه آن نیز عملکرد فرد را تحت تاثیر قرار می‌دهد [۳۳]. این طرحواره‌ها قادر هستند تا پردازش تجربیات و توانایی فرد برای رفع نیازهای اساسی خود مانند ثبات، خومختاری، خود بیانگری و تعلق خاطر را تحت تاثیر قرار دهند [۳۴، ۲۹]. ترنر، رز و کوپر^۶ [۳۵] معتقدند وجود طرحواره‌های ناسازگار موجب می‌گردد تا فرد توانایی مدیریت هیجانات خود را از دست بدهد و در سازگاری با افراد دیگر دچار مشکل شود.

در همین راستا بررسی متون و پژوهش‌های روان‌شناختی نشان می‌دهد که تنظیم هیجان عامل مهمی در تعیین سلامتی و داشتن عملکرد موفق در تعاملات اجتماعی است [۳۶]. دانهام^۷ [۳۷] بیان می‌کند فراگیری مهارت تنظیم هیجان در بالا بردن رضایت زناشویی و صمیمیت دارای نقش موثری است. در تحقیقی که یاکین^۸ و همکاران [۳۸] انجام داده‌اند در بین طرحواره‌های ناسازگار اولیه، حوزه بریدگی / طرد بیشترین ارتباط معنادار را با مشکلاتی در تنظیم هیجان دارند و نیز حوزه بریدگی / طرد و خودگردانی / عملکرد مختل بیشترین ارتباط معنادار منفی را با رضایت از زندگی نشان دادند. به عقیده روگه^۹ و همکاران [۳۹] آموزش مهارت‌های تنظیم شناختی هیجان در بهبود ارتباط میان زوجین موثر می‌باشد. کربی و بوکام^{۱۰} [۴۰] نیز در تحقیقات خود نشان دادند استفاده از روش‌های درمانی هیجان‌مدار و آموزش تنظیم هیجان به زوجین نه تنها موجب درمان اختلالات عاطفی در زوجین می‌شود بلکه افزایش رضایت زناشویی را در پی خواهد داشت. تنظیم هیجان فرآیندی است که افراد از طریق آن هیجان‌های خود را برای رسیدن به یک پیامد مطلوب تعدیل می‌کنند؛ و از این طریق موجب کارکرد موثر در زندگی می‌شوند [۴۱]. این سازه به علت اینکه طیف گسترده‌ای از فرآیندهای زیستی، اجتماعی و رفتاری و

ازدواج یک پیوستگی اجتماعی قانون‌مند است که هر یک از شرکا در آن وظایف و حقوق مشخصی دارند [۱]. بطور کلی می‌توان گفت ازدواج توافقی است که در آن هر یک از زوجین به دنبال عشق، لذت و تعهد داشتن به یک رابطه خانوادگی سالم هستند [۲]. پژوهشگران معتقدند هر ازدواج موفق شامل سه رکن اساسی تعهد، جاذبه و تفاهم است که در این میان تعهد را می‌توان قوی‌ترین و پایدارترین عامل پیش‌بینی‌کننده‌ی کیفیت و ثبات رابطه‌ی زناشویی دانست [۳، ۴]. تعهد زناشویی عاملی منحصربه‌فرد در ایجاد رضایت برای زوجین جهت ارزیابی روابط زناشویی خود از جنبه‌های مختلف زندگی است [۵]. این متغیر را می‌توان میزان ارزشی که زوجین برای رابطه زناشویی خود قایل هستند و میزان تلاش و انگیزه افراد برای حفظ و تقویت همبستگی و اتحاد با همسر خود در نظر گرفت [۶]. آلن^۱ و همکاران [۷] تعهد زناشویی را شامل دو مولفه از خودگذشتگی نسبت به همسر و ناتوانی در ترک رابطه زناشویی می‌دانند. زن و شوهری که تعهد بالاتری دارند در حل مشکلات زناشویی به مشکل کمتری بر می‌خورند و سعی دارند در حفظ روابط خود فعال‌تر عمل کنند [۸]. توسعه ماهیت چندبعدی تعهد زناشویی به طور گسترده‌ای در ادبیات روانشناسی مشاهده می‌شود، به گونه‌ای که جانسون^۲ (۱۹۹۱) تعهد به ازدواج را به سه نوع متمایز تعهد شخصی (تمایل به ازدواج) اخلاقی (احساسات اخلاقی متعهد به ازدواج) و ساختاری (احساس گیر افتادن در ازدواج) تقسیم‌بندی می‌کند [۹]. بعد شخصی و اخلاقی تعهد، جنبه‌های هنجاری و ارزشی آن را تشکیل می‌دهد و تعهد ساختاری محدودیت یا احساس موانع برای ترک رابطه است [۱۰، ۱۱، ۱۲]. تحقیقات نشان می‌دهد عوامل گوناگونی بر تعهد زناشویی تاثیر می‌گذارند، به گونه‌ای که گودفرد و آگینو^۳ [۱۳] اعتقاد دارند عواملی همچون رضایت زناشویی، مهارت‌های حل مساله و ویژگی‌های شخصیتی و روانی - اجتماعی پیش‌بینی کننده‌های قدرتمندی از تعهد زناشویی هستند. اما برخی از این متغیرهای بنیادی در چندین مدل و رویکردهای درمانی برای بهبود روابط زوجین مورد بررسی و تاکید قرار گرفته‌اند که از این میان می‌توان به نقش طرحواره‌های ناسازگار اولیه [۱۴، ۱۵، ۱۶، ۱۷، ۱۸، ۱۹، ۲۰، ۲۱، ۲۲، ۲۳، ۲۴] و اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی گوشی هوشمند [۲۵، ۲۶، ۲۷، ۲۸] اشاره کرد.

7 - Dunham

8 - Yakin

9 - Rogge

1 - Kirby & Baucom

1 - Emotion Regulation

1 - Allen

2 - Johnson

3 - Goodfriend & Agnew

4 - Stiles

5 - Early Maladaptive Schemes

6 - Turner, Rose, & Cooper

متاهل ۷۰ درصد از آنها گزارش کردند که تلفن هوشمند در تعامل آنها با همسرشان اختلال ایجاد کرده است [۵۳].

بررسی مطالعات انجام شده نشان می‌دهد که طرحواره‌های ناسازگار اولیه می‌توانند تعهد زناشویی را پیش‌بینی کنند [۵۴، ۱۹]. افزون بر این دانهو^۳ و همکاران [۵۵] نشان دادند دشواری در تنظیم هیجان می‌تواند پیش‌بینی کننده آسیب روانی در شخصیت افراد باشد. راهبردهای تنظیم شناختی مثبت می‌تواند کیفیت روابط زناشویی را پیش‌بینی کند [۵۶] و راهبردهای منفی تنظیم هیجان با رفتارهای منفی، کاهش رضایت و افزایش تعارض در روابط بین فردی و زناشویی رابطه دارد [۵۷]. همچنین مک دانیل^۴ و همکاران [۵۸] دریافتند صرف زمان بیشتر در شبکه‌های اجتماعی و مشارکت بیشتر در رفتارهای مرتبط با خیانت به طور قابل توجهی موجب رضایت کمتر، دوسوگرایی، اجتناب از دل بستگی و اضطراب بیشتر در رابطه زناشویی می‌شود، به علاوه، محققان نشان داده‌اند که شبکه‌های اجتماعی و تعارض ناشی از استفاده از شبکه‌های اجتماعی با تعارض در روابط زناشویی، جدایی و حتی طلاق مرتبط است [۵۹، ۶۰]. نتایج یک مطالعه نشان داد کارآمدی هیجانی می‌تواند بین طرحواره‌های ناسازگار اولیه و صمیمیت و التیام از خیانت زناشویی نقش واسطه‌ای ایفا کند [۱۴]. در مطالعه دورتسچی و کایمیس^۵ [۶۱] مشخص شد ثبات هیجانی می‌تواند بین بخشش در روابط بین فردی و طرحواره‌های ناسازگار اولیه نقش میانجی ایفا کند. در همین راستا در پژوهش بشارت و همکاران [۶۲] اشاره شد دشواری در تنظیم هیجان نقش میانجی بین طرحواره‌های ناسازگار اولیه و مشکلات زناشویی دارد. محققان نشان دادند راهبردهای منفی و مثبت در تنظیم هیجان می‌تواند بین طرحواره‌های ناسازگار اولیه و علائم آسیب شناسی و رضایت از زندگی نقش واسطه داشته باشد [۶۳]. در تثبیت نقش میانجی گر اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی علاوه بر این که مطالعات نشان داد هر چقدر افراد نمره بالاتری در طرحواره‌های ناسازگار اولیه بگیرند اعتیاد به این شبکه‌ها بیشتر است [۶۴] به همان میزان شبکه‌های اجتماعی می‌توانند موجب کاهش اعتماد به نفس و افزایش رفتارهای پرخاشگرانه شوند [۶۵]. مبتنی بر تحقیق کیم^۶ و همکاران [۶۶] طرحواره‌های ناسازگار اولیه موجب اختلال در تنظیم هیجان و اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی و ناسازگاری بین فردی می‌شود؛ چنانچه اعتیاد به این شبکه‌ها می‌تواند میانجی گر بین خودارزشمندی و پربیشانی در روابط بین فردی باشد [۶۷].

همچنین فرآیندهای شناختی هوشیار و ناهوشیار را در بر می‌گیرد؛ مفهومی پیچیده به شمار می‌رود [۴۲]. به گونه‌ای که آن مشتمل بر راهبردهایی است که در کاهش، حفظ یا افزایش یک هیجان نقش دارد [۴۳]. در مجموع تنظیم شناختی هیجان را می‌توان به عنوان فرآیندهای روانی که مسؤل بررسی، ارزیابی و تعدیل واکنش‌های هیجانی است تعریف کرد؛ و این فرآیند به افراد کمک می‌کند که در طول و پس از تجربه تهدید یا رویداد استرس‌زا، به کنترل هیجانات خود بپردازند [۴۴].

علاوه بر عوامل فردی که در بالا به آن اشاره شد، از جمله عوامل محیطی که می‌تواند روابط بین فردی را تحت تاثیر قرار دهد استفاده اعتیادآور از شبکه‌های اجتماعی آنلاین گوشه هوشمند است. در مطالعه‌ای مشاهده شد هر چقدر مدت استفاده از تلفن همراه بیشتر شود، اعتیاد به این شبکه‌ها بیشتر و پیامدهای منفی بیشتری را در پی خواهند داشت [۴۵]. این شبکه‌ها بدلیل ویژگی "ناشناس بودن شخص در این فضا" محیطی برای گشودگی هیجانی، بیان افکار و خود تنظیمی فراهم می‌کند [۴۶]. اما زمانی که استفاده از این شبکه‌ها به صورت اجبار درآید باعث آشفتگی فردی، نشانگان وابستگی و پیامدهای منفی مختلف می‌شود به گونه‌ای که شخص از ناتوانی در کنترل خود در استفاده از اینترنت شکایت می‌کند [۴۷]. افزایش اعتیاد به اینترنت و شبکه‌های اجتماعی باعث تغییر سبک زندگی و صرف زمان بیشتر در اینترنت، بی توجهی به بهداشت شخصی، ترک فعالیت‌های مهم زندگی، انزوا و دوری از روابط اجتماعی، نادیده گرفتن خانواده و ایجاد مشکلات مالی و جسمانی خواهد شد [۴۸]. محققان بیان می‌دارند استفاده بیش از حد از این شبکه‌ها با اختلال در رشد مهارت‌های بین فردی رابطه دارد و کاهش تعاملات رو در رو منجر به کاهش توانایی مدیریت مشاجرات و مشکلات زندگی می‌شود [۴۹]. در پژوهشی که در دانشگاه اسکس^۱ انجام شد نتایج نشان داد استفاده از تلفن همراه هنگام صحبت با دیگران موجب اختلال در روابط بین فردی و کاهش درک متقابل افراد از یکدیگر می‌شود [۵۰]. بنابراین داشتن اتصال تمام وقت به شبکه‌های اجتماعی باعث آسیب به روابط افراد می‌شود [۵۱]. این نگرانی حتی منجر به ایجاد اصطلاح "فابینگ"^۲ در بین پژوهشگران شد و منظور از آن؛ رفتار نادیده گرفتن و بی توجهی به همسر در هنگام تعامل با او، با توجه بیشتر به گوشی هوشمند است [۵۲]. با توجه به ماهیت فراگیر گوشی‌های هوشمند، فابینگ شریک زندگی تقریباً اجتناب ناپذیر است. در یک نمونه‌ی ۱۴۳ نفر از زنان

4 - McDaniel

5 - Durtschi & Kimmes

6 - Kim

1- Essex

2 - Phubbing

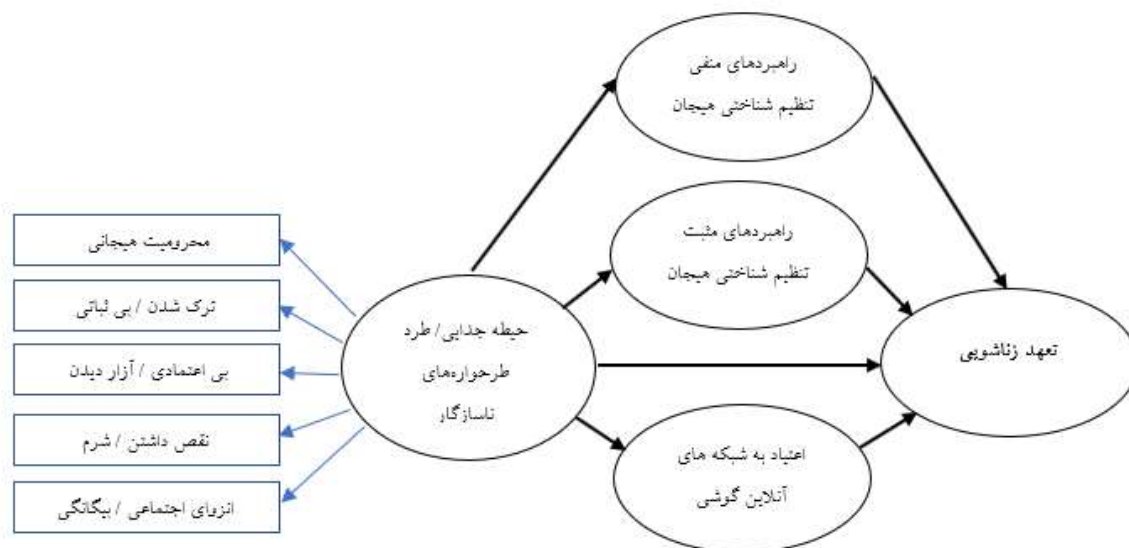
3 - Donahue

می‌کند، می‌پردازند. در ادامه این بازنمایی طرحواره‌ای همسران بر اساس مدل و همسو با مطالعات ذوالفقاری و همکاران [۱۴]، یاکین^۱ و همکاران [۶۳]، آرپاسی^۲ [۶۴]، لی و همکاران [۶۵]، کیم^۳ و همکاران [۶۶]، احمد^۴ و همکاران [۶۷]، فستینو و واسکو [۶۹] و زاده محمدی [۷۰] تحت تاثیر تنظیم هیجان و اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی قرار گرفته و در نهایت مجموع این متغیرها در تعامل با یکدیگر می‌توانند تعهد زناشویی زوجین را پیش‌بینی کنند.

بنابراین پژوهش حاضر یک مطالعه با هدف بررسی نقش طرحواره‌های ناسازگار اولیه (حوزه بریدگی / طرد) با میانجی‌گری تنظیم شناختی هیجان (راهبردهای مثبت و منفی) و اعتیاد به شبکه‌های آنلاین گوشی هوشمند در پیش‌بینی تعهد زناشویی در قالب یک مدل مفهومی (شکل ۱) برای کمک به خانواده درمانگران در فهم متغیرهای مداخله‌گر در جامعه ایرانی طراحی شده است. از منظر آماری نیز پژوهش حاضر به دنبال پاسخ‌گویی به این پرسش است که تا چه اندازه مدل مفهومی ارائه شده از برازش مطلوب برخوردار است؟

با وجود مطالعات گوناگونی که به بررسی روابط دوسویه این متغیرها با عوامل درگیر در روابط زناشویی پرداختند، انتقادهایی نسبت به این پژوهش‌ها وجود دارد. اغلب مطالعاتی که در حوزه تعهد زناشویی صورت گرفته این عوامل را به صورت جداگانه مورد بررسی قرار داده‌اند و پژوهش‌های زیادی برای شناسایی متغیرهای درگیر در تعهد زناشویی وجود ندارد و لذا رویکردی که بتواند عوامل فردی و محیطی را نسبت به تعهد زناشویی مورد تاکید قرار دهد در بررسی که پژوهشگران تحقیق مورد نظر انجام داده‌اند، کمتر دیده می‌شود. از همین رو و با توجه به نقدهایی که به پژوهش‌های قبلی وارد است و در مورد آن صحبت شد و با تکیه بر پیشینه تحقیق، در این مدل پژوهشگران تنظیم شناختی هیجان که دارای دو راهبرد مثبت و منفی است [۴۲] و اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی آنلاین گوشی هوشمند [۶۸] را به عنوان میانجی طرحواره‌های ناسازگار اولیه در پیش‌بینی تعهد زناشویی در نظر گرفتند. در مورد استدلال در خصوص چپ‌نشین متغیرهای مطالعه، اصل بر این است که در یک رابطه زناشویی افراد در مواجهه با مشکلات و ناسازگاری‌ها، در ابتدای امر به معنا بخشی به این مسائل و رفتار همسر بر مبنای طرحواره‌های ناسازگار خود و در جاماندگی با سوالاتی که ذهنشان را درگیر

نمودار ۱: مدل مفهومی

روش نوع پژوهش

پدیده‌ای است که در مدل ارائه شده تمام گویه‌های متغیرها به عنوان متغیر آشکار در نظر گرفته شده و وارد تحلیل می‌گردد.

4 - Ahmed

5 -Faustino & Vasco

1 -Yakin

2 - Arpaci

3 - Kim

آلفای کرونباخ برای نمره کل پرسشنامه تعهد زناشویی برابر با ۰/۸۸ به دست آمد.

۲) فرم کوتاه پرسشنامه طرحواره یانگ (YSQ-SF): این پرسشنامه شامل ۷۵ سوال است که توسط یانگ [۷۴] مطرح شد و EMS ۱۸ را در پنج حوزه وسیع می‌سنجد: جدایی و طرد (ترک شدن، محرومیت هیجانی، بی‌اعتمادی، نقص، انزوای اجتماعی)، خودگردانی و عملکرد مختل (وابستگی، آسیب‌پذیری، به‌هم‌ریختگی، شکست)، مرزهای مختل (استحقاق، بی‌کفایتی)، هدایت توسط دیگران (فدا کردن، قربانی، تایید جویی)، هوشیاری افراطی و بازداری (بد بینی، بازداری هیجانی، معیارهای سرسختانه، تنبیه). در این مقیاس دامنه نمرها از ۱ تا ۶ می‌باشد و هر ۵ سوال یک طرحواره را می‌سنجد. اولین پژوهش جامع در مورد ویژگی‌های روانسنجی این پرسشنامه توسط اسمیت^۲ و همکاران [۷۵] انجام گرفت و ضریب آلفای کرونباخ در جمعیت غیر بالینی برای خرده مقیاس‌ها بین ۰/۵۰ تا ۰/۸۲ گزارش شده است. در ایران آهی و همکاران [۷۶] سازگاری درونی این مقیاس را با استفاده از آلفای کرونباخ در مردان ۰/۹۷ و در زنان ۰/۹۸ گزارش کرده‌اند. در این تحقیق آلفای کرونباخ برای نمره کل پرسشنامه طرحواره‌های ناسازگار اولیه برابر با ۰/۹۱ و برای حیطه جدایی/طرد طرحواره‌ها برابر با ۰/۷۸ می‌باشد.

۳) پرسشنامه نظم‌جویی شناختی هیجان: نسخه اصلی این پرسشنامه شامل ۹ زیر مقیاس و ۳۶ ماده است که توسط گارنفسکی، کراچی و اسپینهنون^۳ [۷۷] ابداع شد و شامل راهبردهای منفی (سرزنش خود، سرزنش دیگران، نشخوار ذهنی و فاجعه‌آمیز پنداری) و راهبردهای مثبت (پذیرش، ارزیابی مجدد مثبت، تمرکز مجدد بر برنامه‌ریزی، تمرکز مجدد مثبت و دیدگاه‌پذیری) است. پاسخ‌های این پرسشنامه در یک پیوستار پنج درجه‌ای (همیشه، اغلب اوقات، معمولاً، گاهی و هرگز) تنظیم شده است. سازندگان این پرسشنامه آلفای کرونباخ برای راهبردهای مثبت، منفی و کل پرسشنامه را به ترتیب برابر با ۰/۹۱، ۰/۸۶، ۰/۹۳ گزارش کرده‌اند. نسخه فارسی این پرسشنامه توسط حسنی [۷۸] تدوین شده است و دامنه‌ی ضرایب آلفای کرونباخ را از ۰/۷۶ تا ۰/۹۲ گزارش کردند. در این تحقیق آلفای کرونباخ برای نمره کل پرسشنامه تنظیم شناختی هیجان ۰/۷۷ و برای راهبردهای مثبت ۰/۸۵ و راهبردهای منفی ۰/۷۸ است.

۴) پرسشنامه اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی مبتنی بر گوشی هوشمند: این پرسشنامه در نسخه‌ی فارسی توسط خواجه احمدی و همکاران [۶۸] تهیه شده است. شاخص و

این تحقیق از دسته تحقیقات کمی است و طرح پژوهش از نوع توصیفی - همبستگی مبتنی بر مدل‌سازی روابط ساختاری می‌باشد.

آزمودنی

الف) جامعه آماری

جامعه آماری تحقیق شامل زوجین ناحیه ۲ آموزش و پرورش شهر کرج (براساس تقسیم بندی اداره کل آموزش و پرورش استان البرز) در سال ۹۹-۱۳۹۸ است.

ب) نمونه پژوهش

در این تحقیق از روش نمونه‌گیری غیر احتمالی در دسترس استفاده شد. حجم نمونه براساس قاعده $((n=50 + 10p))$ تعیین می‌شود [۷۱]. با توجه به این قاعده و توصیه‌های مربوط به برآزش مدل در مدل‌سازی معادلات ساختاری، حجم نمونه ۱۵۰ نفر (مرد و زن) در نظر گرفته شد. لذا ۲۰۰ پرسشنامه توزیع گردید و از این تعداد ۱۷۷ مورد وارد تحلیل شد. ملاک‌های ورود به پژوهش شامل: ۱- سکونت در ناحیه ۲ شهر کرج، ۲- عضو بودن حداقل در یکی از شبکه‌های اجتماعی آنلاین مبتنی بر گوشی هوشمند، ۳- رضایت آگاهانه برای مشارکت در پژوهش، ۴- سن ۲۰ تا ۵۰ سال، ۵- تحصیلات حداقل دیپلم، ۶- حداقل دو سال زندگی مشترک با همسر. ملاک‌های خروج شامل: ۱- ناقص پر کردن پرسشنامه، ۲- مطلقه بودن یا فوت همسر، ۳- ابتلا به اختلال‌های روانی که مستلزم مصرف داروهای روانپزشکی بودند، ۴- مصرف مواد (قابل ذکر است بر مبنای گزارش فرد در پرسشنامه اطلاعات جمعیت شناختی ملاک‌ها محقق شد).

ابزارهای پژوهش

۱) پرسشنامه تعهد زناشویی (MSQ) آدامز و جونز: مقیاس تعهد زناشویی (MSQ) شامل ۴۴ سوال است که توسط آدامز و جونز [۷۲] طراحی گردید و سه خرده‌آزمون تحت عنوان تعهد به همسر، تعهد به ازدواج و احساس تعهد (تعهد اجباری) دارد. نمره گذاری براساس یک مقیاس لیکرت پنج درجه‌ای (۱ تا ۵) انجام می‌شود و دامنه نمرات از ۴۴ تا ۲۲۰ است. آدامز و جونز همسانی درونی پرسشنامه خود را برای این ۳ خرده مقیاس به ترتیب ۰/۹۱، ۰/۸۹ و ۰/۸۶ گزارش کرده‌اند. در ایران پایایی این پرسشنامه از سوی قنبری و همکاران [۷۳] برای خرده مقیاس تعهد به همسر ۰/۷۹، تعهد به ازدواج ۰/۸۰ و گیر افتادن در ازدواج ۰/۸۲ گزارش شد و شاخص کاپا ۰/۹۰ به دست آمد. در این تحقیق ضریب

³ - Garnefski, Kraaij, & Spinhoven

¹ - Adams & Jones

² - Schmidt

برای این منظور با توجه به حجم نمونه کم و برای انجام معادلات ساختاری به عنوان یک مدل اکتشافی با معرفی متغیرهای جدید از $pls-2$ که نرم افزار مبتنی بر حداقل مجذورات جزئی است استفاده شد. در این مطالعه ضرایب رگرسیون اثرات مستقیم، غیرمستقیم و کل برای تمام مسیرهای مدل مطرح گردید. برای ارزشیابی مدل ساختاری پژوهش از شاخص‌های ضرایب تعیین (R^2)، اعتبار افزونگی^۱ ($CV-red$)، شاخص اعتبار مشترک^۲ ($CV-com$)، شاخص کلی برازش مدل^۳ (GOF) و شاخص متوسط واریانس استخراج شده^۴ (AVE) استفاده شده است.

نتایج

از بین ۱۷۷ نفر شرکت کننده در مطالعه ۱۵۲ زن و ۲۵ مرد در تحقیق مشارکت داشتند؛ به عبارتی ۸۵/۹ افراد شرکت کننده در پژوهش را زنان تشکیل می‌دادند. ویژگی‌های جمعیت شناختی نمونه پژوهش حاضر در جدول ۱ ارائه شده است.

نسبت اعتبار محتوی آن به ترتیب ۰/۹۵ و ۰/۸۶ محاسبه گردید. پس از تحلیل عامل اکتشافی گویه‌ها نسخه نهایی در ۲۳ ماده به دست آمد. پایایی درونی این پرسشنامه با ضریب آلفای کرونباخ ۰/۹۲ محاسبه و حداقل ضریب همسانی ۰/۶۸، برای هر عامل گزارش شد. در این تحقیق زیر مقیاس‌های پرسشنامه، استفاده نمی‌گردد و ضریب آلفای کرونباخ به دست آمده ۰/۹۳ برای همسانی درونی سوالات می باشد.

شیوه انجام پژوهش

برای تحلیل داده‌ها و بررسی مدل پژوهش، از روش معادلات ساختاری استفاده گردید. بر مبنای این مدل، طرحواره‌های ناسازگار حیطه طرد و جدایی به عنوان متغیر پیش بین و برنوزاد (مستقل) و متغیرهای تنظیم شناختی هیجان (شامل راهبردهای منفی و مثبت) و اعتیاد به شبکه‌های آنلاین گوشی همراه، به عنوان متغیرهای میانجی و درون زاد و متغیر تعهد زناشویی به عنوان متغیر ملاک و درون زاد (وابسته) در نظر گرفته شده است.

شیوه تحلیل داده‌ها

جدول ۱. اطلاعات جمعیت شناختی ۱۷۷ شرکت کننده متاهل در پژوهش (سن، تحصیلات، مدت زمان سپری شده از ازدواج، تعداد فرزندان و نحوه آشنایی)

متغیرها	طبقه‌ها	فراوانی	درصد	درصد تراکمی
سن شرکت کنندگان در پژوهش	طبقه‌ها بر حسب سال			
	۲۰ تا ۲۵	۲	۱/۱	۱/۱
	۲۶ تا ۳۵	۸۰	۴۵/۲	۴۶/۳
	۳۶ تا ۴۰	۶۲	۰/۳۵	۸۱/۴
	۴۱ تا ۴۵	۲۰	۱۱/۳	۹۲/۷
۴۶ تا ۵۰	۱۳	۷/۳	۱	
تحصیلات شرکت کنندگان در پژوهش	طبقه‌ها بر حسب مدرک			
	دیپلم و فوق دیپلم	۱۱۳	۶۳/۸	۶۳/۸
	کارشناسی	۵۸	۳۲/۸	۹۶/۶
	ارشد	۴	۲/۳	۹۸/۹
	دکتری	۲	۱/۱	۱
مدت زمان سپری شده از ازدواج	طبقه‌ها بر حسب سال			
	۳ تا ۱۰	۵۳	۲۹/۹	۲۹/۹
	۱۱ تا ۱۸	۹۵	۵۳/۷	۸۳/۶
	۱۹ تا ۲۶	۲۳	۱۳	۹۶/۶
	۲۷ تا ۳۴	۶	۳/۴	۱
تعداد فرزندان شرکت کنندگان در پژوهش	طبقه‌ها بر حسب تعداد			
	۱	۵۵	۳۱/۱	۳۱/۱
	۲	۹۹	۵۵/۹	۰/۸۷

^۳ -Global Goodness of fit

^۴ -Average Variance Extracted

^۱ -Construct Crossvalidated Redundancy

^۲ -Construct Crossvalidated Communnality

۳	۲۰	۱۱/۳	۹۸/۳
۴	۳	۱/۷	۱
نحوه آشنایی شرکت کنندگان با همسرانشان			
طبقه‌ها برحسب نوع آشنایی			
فامیلی	۷۳	۴۱/۲	۴۱/۲
معرفی دیگران	۶۵	۳۶/۷	۰/۷۸
آشنایی در دانشگاه	۳۷	۲۰/۹	۹۸/۹
دوستی قبل از ازدواج	۲	۱/۱	۱

هستند که بیشترین مقدار را به خود اختصاص داده و ۴۱/۲ درصد از این نمونه ازدواج فامیلی داشته‌اند.

نتایج مندرج در جدول ۱ نشان می‌دهد، بیشتر افراد مورد پژوهش در بازه سنی ۲۶ تا ۳۵ سال (۴۵/۲)، اکثر افراد دارای مدرک تحصیلی دیپلم و فوق دیپلم (۶۳/۸) و مدت سپری شده از ازدواجشان در ۵۳/۷ درصد نمونه بین ۱۱ تا ۱۸ سال می‌باشد. ۵۵/۹ درصد افراد در مطالعه حاضر دارای ۲ فرزند

جدول ۲. شاخص‌های توصیفی متغیرهای پژوهش (دامنه، کمترین مقدار، بیشترین مقدار، میانگین و انحراف استاندارد)

متغیرها	دامنه	کمترین مقدار	بیشترین مقدار	میانگین	انحراف استاندارد
تعهد زناشویی	۱۱۴	۹۸	۲۱۲	۱۵۳/۰۴	۲۱/۰۴
حیطه جدایی / طرد طرحواره	۷۳	۲۵	۹۸	۴۹/۲۲	۱۲/۷۲
راهبردهای مثبت تنظیم شناختی هیجان	۶۲	۳۱	۹۳	۶۵/۹۰	۱۲/۸۴
راهبردهای منفی تنظیم شناختی هیجان	۴۶	۱۶	۶۲	۳۷/۸۱	۸/۸۱
اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی موبایل	۸۹	۲۳	۱۱۲	۴۸/۷۱	۱۵/۶۸
طرحواره محرومیت هیجانی	۲۵	۵	۳۰	۱۱/۵۳	۶
طرحواره بی‌ثباتی / رهاشدگی	۲۵	۵	۳۰	۱۲/۶۷	۵/۴۹
طرحواره سو استفاده / بد رفتاری	۱۶	۵	۲۱	۱۰/۴۱	۴/۰۹
طرحواره انزوای اجتماعی	۱۷	۵	۲۲	۷/۷۸	۳/۳۰
طرحواره نقص / شرم	۱۳	۵	۱۸	۶/۸۳	۲/۷۷

۱۵۳/۰۴ و میانگین متغیر مستقل یعنی حیطه جدایی / طرد طرحواره‌ها ۴۹/۲۲ می‌باشد.

اطلاعات توصیفی متغیرهای تحقیق در جدول ۲ گزارش شده است. میانگین تعهد زناشویی که متغیر وابسته پژوهش است

جدول ۳. شاخص‌های روانسنجی مقیاس‌های پژوهش: (روایی همگرا(AVE)، پایایی ترکیبی و آلفای کرونباخ)

مقیاس	آلفای کرونباخ	پایایی ترکیبی	AVE	گویه‌ها
تعهد زناشویی	۰/۸۸	۰/۸۸	۰/۲۱	۴۴
طرحواره‌های ناسازگار اولیه	۰/۹۱	۰/۹۱	۰/۱۸	۷۵
تنظیم شناختی هیجان	۰/۷۷	۰/۵۱	۰/۲۴	۳۶
اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی گوشی هوشمند	۰/۹۳	۰/۹۳	۰/۴۱	۲۳
حیطه جدایی / طرد طرحواره	۰/۷۸	۰/۸۲	۰/۲۵	۲۵
راهبردهای مثبت تنظیم شناختی هیجان	۰/۸۵	۰/۸۷	۰/۳۰	۲۰
راهبردهای منفی تنظیم شناختی هیجان	۰/۷۸	۰/۸۱	۰/۲۲	۱۶
طرحواره محرومیت هیجانی	۰/۸۰	۰/۸۶	۰/۵۷	۵
طرحواره بی‌ثباتی / رهاشدگی	۰/۷۲	۰/۷۹	۰/۴۳	۵
طرحواره سو استفاده / بد رفتاری	۰/۵۹	۰/۷۴	۰/۳۸	۵
طرحواره انزوای اجتماعی	۰/۶۸	۰/۸۰	۰/۴۵	۵

رفتاری و سواستفاده در حیطة طرد / جدایی (۰/۵۹) و بیشترین آن مربوط به پرسشنامه اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی موبایل (۰/۹۳) است.

مقادیر روایی و پایایی برای پرسشنامه‌ها و زیر مقیاس‌های استفاده شده در تحقیق در جدول ۳ بیان گردید. مقدار ضریب آلفا در ستون دوم جدول، برای هر یک از پرسشنامه‌ها و زیر مقیاس‌ها، نشان از همسانی درونی بالایی در این مقیاس‌ها دارد. کمترین مقدار ضریب آلفا برای زیر مقیاس طرحواره بد

جدول ۴. ماتریس همبستگی پیرسون بین متغیرهای وابسته، مستقل و میانجی مطالعه در افراد متاهل

۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	
								۱	۱. تعهد زناشویی
							۱	-۰/۳۱**	۲. حیطة جدایی / طرد
						۱	۰/۲۴**	-۰/۲۴**	۳. اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی موبایل
					۱	۰/۳۱**	۰/۴۵**	-۰/۱۸**	۴. راهبردهای منفی تنظیم شناختی هیجان
				۱	-۰/۰۹	-۰/۰۲	-۰/۲۱**	۰/۳۲**	۵. راهبردهای مثبت تنظیم شناختی هیجان
			۱	-۰/۱۶*	۰/۲۴**	۰/۱۱	۰/۶۴**	-۰/۲۵**	۶. طرحواره محرومیت هیجانی
		۱	۰/۰۸	-۰/۰۹	۰/۱۹**	۰/۱۵*	۰/۵۶**	-۰/۰۵	۷. طرحواره بی‌ثباتی / رهاشدگی
	۱	۰/۲۶**	۰/۰۸	-۰/۱۲	۰/۳۳**	۰/۱۷*	۰/۶۱**	-۰/۱۸**	۸. طرحواره سو استفاده / بد رفتاری
۱	۰/۳۴**	۰/۰۳	۰/۲۱**	-۰/۱۵*	۰/۳۱**	۰/۰۹	۰/۵۶**	-۰/۲۸**	۹. طرحواره انزوای اجتماعی
۰/۳۴**	۰/۲۳**	۰/۰۲	۰/۲۵**	-۰/۲۸**	۰/۲۷**	۰/۲۱**	۰/۵۰**	-۰/۲۱**	۱۰. طرحواره نقص / شرم

طرحواره‌ای بسیار بنیادین است؛ با تعهد زناشویی در افراد نرمال رابطه ندارد، اگرچه رابطه آنها منفی (۰/۰۵-) است. بین اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی موبایل و راهبردهای مثبت تنظیم شناختی هیجان روابط معکوس مشاهده می‌شود (Sig > 0.05).

در جدول ۴، اکثر ضرایب همبستگی در سطح ۰/۰۱ معنادار می‌باشند. رابطه بین تعهد زناشویی و راهبردهای تنظیم شناختی هیجان منفی رابطه معکوس و در سطح ۰/۰۱ در صد معنادار است. در بین طرحواره‌های حیطة جدایی / طرد، طرحواره بی‌ثباتی / رهاشدگی به دلیل اینکه

جدول ۵. ضرایب هم خطی چندگانه بین متغیرهای پژوهش

مدل	ضرایب هم خطی	
	تحمل	VIF
۱	۱	۱
۲	۰/۹۶	۱/۰۴
۳	۰/۹۰	۱/۱۱
۴	۰/۹۳	۱/۰۶

پس از طی مراحل تصدیق مدل
 $VIF > 1$, $T < 1$

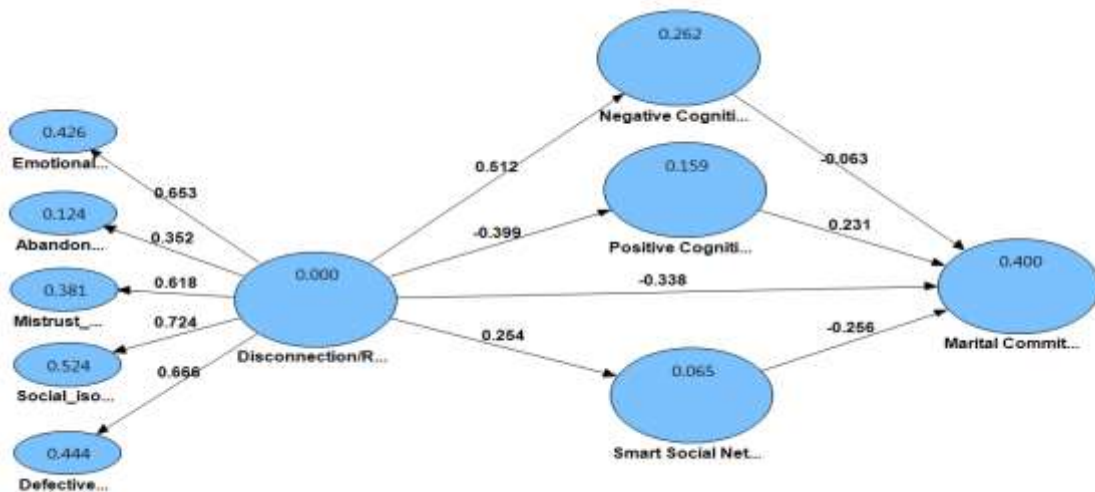
اندازگیری و محاسبات روایی و پایایی مقیاس‌های مورد استفاده در مطالعه حاضر در این

در جدول ۵. نتایج آزمون هم‌خطی چندگانه بین متغیرهای مستقل ارائه شد. هم‌خطی چندگانه زمانی اتفاق می‌افتد که

مرحله می‌توان به آزمون روابط بین سازه‌های تحقیق؛ براساس فرضیه اصلی پژوهش پرداخت. به این منظور مدل مورد نظر در نرم افزار PLS-2 پیاده شد که نتایج تحلیل مسیر و ضرایب سازه‌ها در نمودار ۲ آمده است.

متغیرهای مستقل چیز یکسانی را اندازه بگیرند. باتوجه به اینکه مقدار VIF در همه متغیرها بیشتر از ۱ است و مقدار تحمل نزدیک به ۱ و کمتر از آن است، ما با پدیده هم خطی مواجه نیستیم.

فرضیه اصلی پژوهش: راهبردهای مثبت و منفی نظم‌جویی شناختی هیجان و اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی گوشی هوشمند میانجی‌گر رابطه بین طرحواره‌های ناسازگار اولیه (حوزه طرد / جدایی) و تعهد زناشویی است.

نمودار ۲. مدل ساختاری پژوهش با نمایش ضرایب مسیر و ضرایب تعیین

سمت چپ مدل آمده است؛ تبیین می‌شود. حیطه جدایی / طرد توسط ۵ طرحواره سنجیده می‌شود که به ترتیب از بالای نمودار؛ سمت چپ نمودار شامل: محرومیت هیجانی، ترک شدن، بی‌اعتمادی، انزوای اجتماعی و نقص / شرم می‌باشد.

نمودار ۲ مربوط به معادلات ساختاری و مدل پیشنهادی محقق است. براساس این مدل ۰/۴۰ متغیر تعهد زناشویی که در سمت راست مدل آمده است توسط متغیرهای میانجی که به ترتیب از بالای نمودار مولفه‌های تنظیم منفی شناختی هیجان، تنظیم مثبت شناختی هیجان و اعتیاد به شبکه‌های آنلاین گوشی هوشمند هستند و متغیر مستقل مطالعه یعنی طرحواره‌های ناسازگار اولیه (حیطه جدایی / طرد) که در

جدول ۶. ضرایب و شاخص‌های برازندگی مدل ساختاری در پیش‌بینی تعهد زناشویی براساس متغیرهای مستقل و میانجی

متغیرها	R ²	Q ²	β	T مقدار
حوزه طرد/ جدایی طرحواره‌ها _ تعهد زناشویی			-۰/۳۳	۵/۱۶
حوزه طرد / جدایی طرحواره‌ها _ تنظیم شناختی هیجان منفی	۰/۲۶	۰/۰۵	۰/۵۱	۱۰/۰۱
حوزه طرد / جدایی طرحواره‌ها _ تنظیم شناختی هیجان مثبت	۰/۱۵	۰/۰۳	-۰/۳۹	۷/۶۵
حوزه طرد / جدایی طرحواره‌ها _ اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی آنلاین	۰/۰۶	۰/۰۲	۰/۲۵	۴/۸۳
حوزه طرد / جدایی طرحواره‌ها _ تنظیم شناختی هیجان منفی - تعهد زناشویی			-۰/۰۶	۱/۱
حوزه طرد / جدایی طرحواره‌ها _ تنظیم شناختی هیجان مثبت - تعهد زناشویی			۰/۲۳	۳/۳۷
حوزه طرد / جدایی طرحواره‌ها _ اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی آنلاین _ تعهد زناشویی			-۰/۲۵	۳/۹۳
حوزه طرد / جدایی طرحواره‌ها _ تنظیم شناختی هیجان مثبت / اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی آنلاین _ تعهد زناشویی	۰/۴۰	۰/۰۶		

راهبردهای مثبت و راهبردهای منفی تنظیم شناختی هیجان و اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی آنلاین مبتنی بر گوشه‌های هوشمند تحقق یافت. تعهد زناشویی را می‌توان مؤلفه‌ای قوی در پیش‌بینی سلامت نهاد خانواده دانست؛ لیکن اگر در خانواده تعهد بین زوجین دچار اختلال شود، منجر به عدم رضایت و طلاق می‌گردد [۸۱]. در این راستا در سال‌های اخیر برای ارتقای سلامت خانواده توجه فزاینده‌ای به شناخت و معرفی عوامل موثر در تعاملات و ارتباطات زناشویی شده است. چنانچه پیش‌تر بررسی شد پژوهش‌ها نقش طرحواره‌های ناسازگار اولیه [۱۸]، تنظیم عواطف در روابط بین فردی [۲۳] و شبکه‌های اجتماعی آنلاین [۲۵] را در کاهش رضایت زناشویی و افزایش تعارضات موثر می‌دانستند. بدین جهت مطالعه حاضر برای ادغام و یکپارچه کردن این متغیرها و سنجش اثر مستقیم و غیر مستقیم آنها بر تعهد زناشویی ضرورت یافت.

مبتنی بر یافته‌های مطالعه، بین تعهد زناشویی و طرحواره‌های محرومیت هیجانی (-۰/۲۵)، سو استفاده و بدرفتاری (-۰/۱۸)، انزوای اجتماعی (-۰/۲۸)، نقص و شرم (-۰/۲۱) رابطه منفی معنادار وجود دارد (p<0/01). اما در طرحواره ترک و بی‌ثباتی (-۰/۰۵) این رابطه معنادار نیست. نتایج این مطالعه با نتایج پژوهش چاتاو و ویشمن [۳۰]، استلیزر [۳۲] و داتیلیو [۸۲] همسو می‌باشد. در تبیین این یافته‌ها می‌توان بیان داشت طرحواره‌ها الگوهای ناسازگاری هستند که موجب ایجاد تنش و ناکارآمدی در روابط بین فردی می‌شوند [۲۹] و فراگیری این الگوها موجب می‌شود

باتوجه به جدول ۶ و مقدار (t) به دست آمده که از مقدار t بحرانی در سطح ۰/۰۱ بیشتر است، می‌توان بیان داشت که تمام متغیرهای پیش‌بین و میانجی به صورت مستقیم و غیر مستقیم، به جز متغیر راهبرد تنظیم شناختی هیجان منفی (t_{ob}=1.101 < t_{cr}=2.58) می‌توانند تعهد زناشویی را به میزان R²=۰/۴۰ تبیین کنند. همچنین در جدول بالا بیشترین اثر ترکیب متغیرها، به اثر مستقیم متغیر حیطه جدایی و طرد طرحواره‌های ناسازگار بر روی تنظیم شناختی هیجان مثبت به عنوان متغیر میانجی (β=-۰/۳۹)، مربوط است.

علاوه بر این در جدول ۶ شاخص برازش Q² که از شاخص‌های CV-red که کیفیت ساختاری مدل را نشان می‌دهد و شاخص CV-com که کیفیت مدل اندازه‌گیری هر متغیر نهفته را نشان می‌دهد، تشکیل شده است، برای تمام متغیرها مثبت و نشان دهنده کیفیت مناسب مدل است [۷۹]. همچنین شاخص برازش کلی^۱ (یا نیکویی برازش (GOF)) در این تحقیق برابر با (۰/۲۷) می‌باشد. که با توجه به ملاک جوزف هیر و همکاران [۸۰] مطلوب است و نشان می‌دهد مدل آزمون شده در پیش‌بینی متغیرهای مکنون درون‌زا موفق است.

بحث و نتیجه گیری

این مطالعه با هدف بررسی مدل ساختاری تعهد زناشویی براساس طرحواره‌های ناسازگار اولیه در حیطه طرد / جدایی و متغیرهای میانجی تنظیم شناختی هیجان در دو بعد

⁴ - Stiles

⁵ - Dattilio

¹ - Overall Fit Index

² - Joseph, Hair

³ - Chatav & Whisman

ناسازگار حیطه طرد / جدایی رنج می‌برند نه تنها توانایی مدیریت هیجان خود را از دست می‌دهند و مشکلات زیادی را در تنظیم هیجان خود تجربه می‌کنند [۳۵]، بلکه عدم تنظیم هیجان مثبت موجب سازگاری کمتر و تعارضات بیشتر در روابط بین فردی می‌شود و همین امر موجب کاهش رضایت افراد از زندگی زناشویی و افزایش مشکلات بین زوجین می‌گردد [۳۸]. همچنین نقش میانجی اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی آنلاین با نتایج دیگر مطالعات همسو می‌باشد [۸۹، ۶۷، ۶۶]. زمانی که یکی از زوجین از طرحواره‌ها رنج می‌برد، فضای مجازی می‌تواند در انکار و فرافکنی الگوی مخرب هیجانی، شناختی و رفتاری طرحواره‌ها موثر باشد. بنابراین این افراد از فضای مجازی به منزله سبک مقابله‌ای اجتناب و راهی برای گریز از مشکلات استفاده می‌کنند و از آنجایی که توانایی فرد برای مقابله کارآمد و سازگارانه با محیط واقعی پایین می‌باشد، این افراد بیشتر به سراغ اینترنت می‌روند تا اضطراب خود را کاهش دهند. همین امر موجب تنبلی جسمی و انزوای اجتماعی می‌شود و در بین زوجین برقراری ارتباط موثر بین آنها را کاهش داده و از رضایتمندی آنها از رابطه با یکدیگر می‌کاهد.

محدودیت‌ها و پیشنهادهای پژوهش

بدیهی است حضور متغیرهای مداخله‌گر مانند عوامل مختلف دموگرافیک و روانشناختی مرتبط با همسر و وضعیت اقتصادی - اجتماعی در کنترل پژوهشگر نبود. همکاری محدود متاهلین مرد، مقطعی بودن و استفاده از ابزارهای مداد-کاغذی از دیگر موارد محدودیت این مطالعه است. در پایان پیشنهاد می‌شود سنجش طرحواره‌های ناسازگار اولیه در جمعیت بالینی یا در مکان‌هایی که تعهد زناشویی پایین و یا تعارضات بین زوجین بالاست، نیز انجام شود تا زمینه برای تعمیم نتیجه پژوهش به جامعه مورد نظر فراهم آورد.

منابع

1. Aman, J. , U. L. Jaffar Abbas, and G. Shi, Religious affiliation, daily spirituals, and private religious factors promote marital commitment among married couples: does religiosity help people amid the COVID-19 Crisis? *Frontiers in psychology*, 2021. **12**.
2. Van Mol, C. and H. A. de Valk, Relationship satisfaction of European binational couples in the Netherlands. *International Journal of Intercultural Relations*, 2016. **50**: p. 50-59.

در موقعیت‌های گوناگون خود را نشان دهند [۸۳]، بنابراین هر چقدر فرد از طرحواره‌های ناسازگار بیشتری رنج برد، به همان میزان آن را در روابط زناشویی خود به نمایش می‌گذارد و این مساله موجب افزایش تعارضات و کاهش تعهد زناشویی بین زوجین می‌گردد. تعهد زناشویی با راهبردهای مثبت تنظیم شناختی هیجان (۰/۳۲)، رابطه مثبت و با راهبردهای منفی تنظیم شناختی هیجان (۰/۱۸-) رابطه منفی دارد ($p < 0/001$). این یافته همسو با پژوهش‌های متعددی [۸۴، ۴۰، ۳۷] می‌باشد. در تبیین احتمالی این یافته باید در نظر گرفت که افراد برای مدیریت عواطف خود بعد از تجربه رویدادهایی که موجب تنیدگی و از دست دادن سازگاری در زندگی می‌شود از مجموعه‌ای از راهبردهایی که بعد شناختی در آنها نقش موثری دارد استفاده می‌کنند. زمانی که این راهبردها به درستی انتخاب شوند مانند استفاده از راهبردهای مثبت تنظیم شناختی هیجان، افراد قادرند تا با انعطاف پذیری بیشتری به وقایع متنوع محیطی پاسخ دهند [۴۴]. اما زمانی که افراد مهارت‌های تنظیم هیجان را فرا نگرفته‌اند و از راهبردهای منفی در زندگی زناشویی استفاده می‌کنند، در حفظ سازگاری خود بعد از تجربه رویدادهای منفی دچار اختلال می‌شوند [۸۵] و در تعهد و رضایت زناشویی آنها اثر منفی دارد. همچنین بین تعهد زناشویی و اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی مبتنی بر گوشی هوشمند رابطه منفی معنادار (۰/۲۴-) در سطح ۰/۰۱ وجود دارد. این یافته همسو با پژوهش‌ها [۸۶، ۵۹] می‌باشد. بنابراین وجود مشکلات زوجی و روانشناختی در زوجین موجب استفاده بیشتر و اعتیادآور آنها از این شبکه‌ها می‌شود [۸۷] و زمانی که افراد وقت بیشتری را با این شبکه‌ها می‌گذرانند، نه تنها علائمی مانند خود کنترلی پایین، اضطراب و انجام ندادن وظایف خود را نشان می‌دهند بلکه ایجاد تعارض و کاهش تعهدات زناشویی در بین افراد متاهل نمایان می‌گردد [۸۸].

نتایج غیر مستقیم داده‌های این مطالعه نشان داد رابطه علی بین طرحواره‌های ناسازگار اولیه حیطه طرد/ جدایی و تعهد زناشویی با میانجی‌گری راهبردهای مثبت تنظیم شناختی هیجان با ضریب اثر ۰/۲۳ و اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی گوشی هوشمند با ضریب اثر ۰/۲۵- معنادار می‌باشد. بنابراین با توجه به نتایج، مدل ساختاری پیشنهادی از برازش مطلوبی برخوردار بود و تمام متغیرهای پیش‌بین و میانجی (به جز راهبردهای منفی تنظیم شناختی هیجان)، یعنی طرحواره‌های حیطه طرد و جدایی به همراه راهبردهای مثبت تنظیم شناختی هیجان و اعتیاد به شبکه‌های گوشی هوشمند، می‌توانند ۰/۴۰ از تغییرات تعهد زناشویی را در افراد متاهل پیش‌بینی کنند که این میزان در حد بالایی قرار دارد. در تبیین احتمالی نتایج باید گفت افرادی که از طرحواره‌های

- close relationships. 2008. **34**(12): p. 1639-1652.
14. Zolfaghari, D. , et al. , Transdiagnostic model of healing from marital infidelity with emphasis on the role of metacognitions, schemas, intimacy, emotional efficiency and forgiveness. *Clinical Psychology and Personality*, 2021. **19**(1): p. 27-39.
۱۵. سیمونه، چپارا؛ دیفرانسسکو، اکهاردردیگر؛ استیونس، بروس. طرحواره درمانی برای زوجها، ترجمه شهرام محمدخانی وهمکاران. تهران: انتشارات ابن سینا، ۱۳۹۷
16. Amirarjmandi, Z. , P. Jahangir, and M. Niknam, Explaining Marital Commitment in Married Women Based on Early Maladaptive Schemas and Locus of Control: Investigating the Mediating Role of Spirituality. *Journal of Applied Psychological Research*, 2021. **12**(3): p. 395-409.
17. sabonchi, f. , F. Dokanei fard, and M. Behbodi, Structural model of marital satisfaction based on attachment styles and early maladaptive schemas with mediation of sensation seeking. *Journal of Applied Psychology*, 2021. **14**(1): p. 119-138.
18. Porjorat, M. , A comparative study of early maladaptive schemas in women with marital infidelity experience and those who didn't have such an experience. *Acta Medica International*, 2016. **3**(1): p. 89.
19. Mohammadi, B. and A. Soleymani, Early maladaptive schemas and marital satisfaction as predictors of marital commitment. *International Journal of Behavioral Sciences*, 2017. **11**(1): p. 16-22.
20. Ghahari, S. ,et al. , Comparing the Effects of Emotion-focused Couple Therapy and Acceptance and Commitment Therapy on Marital Conflict and Emotion Regulation. *Practice in Clinical Psychology*, 2021. **9**(2): p. 121-132.
21. Shahid, H. and S. F. Kazmi, Role of emotional regulation in marital satisfaction. *International*
3. Mosko, J. E. , Commitment and attachment dimensions: Contributions to adult attachment development. 2009.
4. John, N. A. , et al. , Understanding the meaning of marital relationship quality among couples in peri-urban Ethiopia. 2017. **19**(2): p. 267-278.
5. Zaloudek, J. A. , Evangelicals' Sanctification of Marriage through the Metaphor of Jesus as a Husband. *Religions*, 2014. **5**(3): p. 623-647.
6. Stowell, D. , Investment banks, hedge funds, and private equity. 2017: Academic Press.
7. Allen, E. S. , et al. , On the home front: Stress for recently deployed Army couples. 2011. **50**(2): p. 235-247.
8. Hou, Y. , F. Jiang, and X. Wang, Marital commitment, communication and marital satisfaction: An analysis based on actor-partner interdependence model. *International Journal of Psychology*, 2019. **54**(3): p. 369-376.
9. Johnson, M. P. J. A. i. p. r. , Commitment to personal relationships. 1991. **3**: p. 117-143.
10. Wang, X. , et al. , Towards an ethical and trustworthy social commerce community for brand value co-creation: A trust-commitment perspective. *Journal of Business Ethics*, 2020. **167**(1): p. 137-152.
11. Murray, S. L. and J. G. Holmes, Maintaining mutual commitment in the face of risk. *Current Opinion in Psychology*, 2015. **1**: p. 57-60.
12. Tseng, T. -h. , H. H. Huang, and A. Setiawan, How do motivations for commitment in online brand communities evolve? The distinction between knowledge- and entertainment-seeking motivations. *Computers in Human Behavior*, 2017. **77**: p. 326-335.
13. Goodfriend, W. , C. R. J. P. Agnew, and S. P. Bulletin, Sunken costs and desired plans: Examining different types of investments in

31. Spinhoven, P. , et al. , The therapeutic alliance in schema-focused therapy and transference-focused psychotherapy for borderline personality disorder. 2007. **75**(1): p. 104.
32. Stiles, O. E. , Early maladaptive schemas and intimacy in young adults' romantic relationships. 2004: Alliant International University ,San Francisco Bay.
33. Khasho, D. , et al. , The effectiveness of individual schema therapy in older adults with borderline personality disorder: Protocol of a multiple-baseline study. 2019. **14**: p. 100330.
34. Oliveira, C. and P. J. J. T. j. o. s. m. Nobre, Cognitive structures in women with sexual dysfunction: the role of early maladaptive schemas. 2013. **10**(7): p. 1755-1763.
35. Turner, H. M. , K. S. Rose, and M. J. J. E. B. Cooper, Parental bonding and eating disorder symptoms in adolescents: The mediating role of core beliefs. 2005. **6**(2): p. 113-118.
36. McRae, K. and J. J. Gross, Emotion regulation. *Emotion*, 2020. **20**(1): p. 1.
37. Dunham, S. M. , Emotional skillfulness in African American marriage: Intimate safety as a mediator of the relationship between emotional skillfulness and marital satisfaction. 2008, University of Akron.
38. Yakın, D. , et al. , An integrative perspective on the interplay between early maladaptive schemas and mental health: The role of self-compassion and emotion regulation. 2019. **75**(6): p. 1098-1113.
39. Rogge, R. D. , et al. , Is skills training necessary for the primary prevention of marital distress and dissolution? A 3-year experimental study of three interventions. 2013. **81**(6): p. 949.
40. Kirby, J. S. , D. H. J. J. o. m. Baucom, and f. therapy, Treating emotion dysregulation in a couples context: A pilot study of a couples Journal for Social Studies, 2016. **2**(4): p. 47-60.
22. Bloch, L. , C. M. Haase, and R. W. Levenson, Emotion regulation predicts marital satisfaction: More than a wives' tale. *Emotion*, 2014. **14**(1): p. 130.
23. Mazzuca, S. , et al. , Emotion regulation and satisfaction in long-term marital relationships: The role of emotional contagion. *Journal of Social and Personal Relationships*, 2019. **36**(9): p. 2880-2895.
24. Wang, Z. , et al. , Emotion regulation in supervisory interactions and marital well-being: A spillover-crossover perspective. *Journal of occupational health psychology*, 2019. **24**(4): p. 467.
25. Kumcağiz, H. , C. Şahin, and B. Köksal, The effects of smartphone addiction marital adjustment of partners. 2017.
26. Rumondor, P. C. , Is There an Application for Improving Marital Satisfaction? An Overview of Smartphone Usage in Urban Young Adults' Marital Interactions. *Makara Human Behavior Studies in Asia*, 2019. **23**(1): p. 97-112.
27. Savitri, S. I. and J. Ulfah. The Influence of Communication Intensity via Smartphone and Intimacy Communication toward Marital Satisfaction on Working Women in Millennial Era. in *International Conference on Psychology and Communication 2018 (ICPC 2018)*. 2019. Atlantis Press.
28. Hosseini, B. and M. Niknam, Communication skills and marital satisfaction: considering the moderating role of addiction to virtual social networks. *Journal of Modern Psychological Researches*, 2020. **15**(58): p. 80-96.
29. Young, J. , J. Klosko, and M. J. N. Y. Weishaar, NY ,*Schema therapy: A practitioner's guide* Guilford Press. 2003.
30. Chatav, Y. and M. A. J. B. t. Whisman, Partner schemas and relationship functioning: A states-of mind analysis. 2009. **40**(1): p. 50-56.

- distraction from my cell phone: Partner phubbing and relationship satisfaction among romantic partners. *Computers in human behavior*, 2016. **54**: p. 134-141.
53. McDaniel, B. T. and S. M. Coyne, "Technoference": The interference of technology in couple relationships and implications for women's personal and relational well-being. *Psychology of Popular Media Culture*, 2016. **5**(1): p. 85.
54. Mehrpouya, F. , M. Jajarmi, and E. A. Mousavi, The Inter-Structural Relationships between Early Maladaptive Schemas and Marital Commitment of Couples: The Mediating Role of Communication Patterns. *International Journal of Health Studies*, 2021. **8**(2): p. 23-30.
55. Donahue, J. J. , K. S. McClure, and S. M. Moon, The relationship between emotion regulation difficulties and psychopathic personality characteristics. *Personality Disorders: Theory, Research, and Treatment*, 2014. **5**(2): p. 186.
56. Finkel, E. J. , et al. , A brief intervention to promote conflict reappraisal preserves marital quality over time. *Psychological Science*, 2013. **24**(8): p. 1595-1601.
57. Vater, A. and M. Schröder-Abé, Explaining the link between personality and relationship satisfaction: Emotion regulation and interpersonal behaviour in conflict discussions. *European Journal of Personality*, 2015. **29**(2): p. 201-215.
58. McDaniel, B. T. ,M. Drouin, and J. D. Cravens, Do you have anything to hide? Infidelity-related behaviors on social media sites and marital satisfaction. *Computers in human behavior*, 2017. **66**: p. 88-95.
59. Clayton, R. B. , " The third wheel: The impact of Twitter use on relationship infidelity and divorce": Correction. 2015.
60. Ridgway, J. L. and R. B. Clayton, Instagram unfiltered: Exploring associations of body image satisfaction, Instagram# selfie posting, and negative romantic skills group intervention. 2007. **33**(3): p. 375-391.
41. Scheffel, C. , et al. , Cognitive emotion regulation and personality: an analysis of individual differences in the neural and behavioral correlates of successful reappraisal. 2019. **2**.
42. Garnefski, N. , et al. , Negative life events, cognitive emotion regulation and emotional problems. 2001. **30**(8): p. 1311-1327.
43. Jermann, F. , et al. , Cognitive emotion regulation questionnaire (CERQ). 2006. **22**(2): p. 126-131.
44. Garnefski, N. , et al. , Cognitive emotion regulation strategies and emotional problems in 9–11-year-old children. 2007. **16**(1): p. 1-9.
45. Haug, S. , et al. , Smartphone use and smartphone addiction among young people in Switzerland. 2015. **4**(4): p. 299-307.
46. Chen, B. and J. J. C. i. H. B. Marcus, Students' self-presentation on Facebook: An examination of personality and self-construal factors. 2012. **28**(6): p. 2091-2099.
47. Trojak, B. , D. Zullino, and S. Achab, Brain stimulation to treat internet addiction: A commentary. *Addictive Behaviors*, 2017. **64**: p. 363-364.
48. Young, K. S. , Internet addiction: Evaluation and treatment. 1999, British Medical Journal Publishing Group.
49. Chasombat, P. , Social networking sites impacts on interpersonal communication skills and relationships. 2014.
50. Przybylski, A. K. and N. Weinstein, Can you connect with me now? How the presence of mobile communication technology influences face-to-face conversation quality. *Journal of Social and Personal Relationships*, 2013. **30**(3): p. 237-246.
51. Kross, E. , et al. , Facebook use predicts declines in subjective well-being in young adults. *PloS one*, 2013. **8**(8): p. e69841.
52. Roberts, J. A. and M. E. David, My life has become a major

68. Khajeahmadi, M. , S. Pooladi, and M. Bahreini, Design and Assessment of Psychometric Properties of the Addiction to Mobile Questionnaire Based on Social Networks %J Journal of Nursing Education. 2017. **4**(4): p. 43-51.
69. Faustino, B. and A. B. Vasco, Relationships between emotional processing difficulties and early maladaptive schemas on the regulation of psychological needs. *Clinical Psychology & Psychotherapy*, 2020. **27**(6): p. 804-813.
70. Zade-Mohammadi, A. and H. Kordestanchi Aslani, The Mediating Role of Cognitive Emotion Regulation in the Relationship of Early Maladaptive Schemas With Spouse Abuse. *Iranian Journal of Psychiatry and Clinical Psychology*, 2021. **26**(4): p. 502-523.
71. Tabachnick, B. and L. Fidell, Using multivariate statistics, 6th (ed.) Boston, MA. 2013, Pearson/Allyn & Bacon.
72. Adams, J. M. , W. H. J. J. o. p. Jones, and s. psychology, The conceptualization of marital commitment: An integrative analysis. 1997. **72**(5): p. 1177.
73. GHanbari, B. , et al. , On the Relationship among Parenting Styles, Attachment Styles and Marital Commitment in Arried Female Students of Allameh Tabatabai University %J Quarterly Journal of Women and Society. 2011. **2**(7): p. 39-60.
74. Young, J. , Cognitive Therapy for Personality Disorders Florida. 1994, Professional Resource Press.
75. Schmidt, N. B. , et al. , The schema questionnaire :Investigation of psychometric properties and the hierarchical structure of a measure of maladaptive schemas. 1995. **19**(3): p. 295-321.
76. AHI, G. , M. A. MOHAMMADIFAR, and M. A. BESHARAT, RELIABILITY AND VALIDITY OF YOUNG'S SCHEMA QUESTIONNAIRE-SHORT FORM. *JOURNAL OF relationship outcomes. Cyberpsychology, Behavior, and Social Networking*, 2016. **19**(1): p. 2-7.
61. Kimmes, J. G. and J. A. Durtschi, Forgiveness in romantic relationships: The roles of attachment, empathy, and attributions. *Journal of Marital and Family Therapy*, 2016. **42**(4): p. 645-658.
62. BESHARAT ,M. A. , M. KHALILI KHEZRABADI, and S. M. R. REZAZADEH, THE MEDIATING ROLE OF DIFFICULTY OF EMOTION REGULATION IN THE RELATIONSHIP BETWEEN EARLY MALADAPTIVE SCHEMAS AND MARITAL PROBLEMS. *FAMILY PSYCHOLOGY*, 2017. **3**(2): p. -.
63. Yakın, D. , et al. , An integrative perspective on the interplay between early maladaptive schemas and mental health: The role of self- compassion and emotion regulation. *Journal of clinical psychology*, 2019. **75**(6): p. 1098-1113.
64. Arpaci, I. , Relationships between early maladaptive schemas and smartphone addiction: The moderating role of mindfulness. *International Journal of Mental Health and Addiction*, 2021. **19**(3): p. 778-792.
65. Lee, J. , et al. , Psychological factors associated with smartphone addiction in South Korean adolescents. *The Journal of Early Adolescence*, 2018. **38**(3): p. 288-302.
66. Kim, S. -S. , Y. -S. Lee, and J. Kang, The relationship among early maladaptive schema, emotional dysregulation, and SNS addiction. *Science of Emotion and Sensibility*, 2017. **20**(2): p. 33-44.
67. Ahmed, O. , et al. , The mediating role of problematic social media use in the relationship between social avoidance/distress and self-esteem. *Technology in Society*, 2021. **64**: p. 101485.

89. Tezel, F. K. , Ş. T. Kişlak, and M. J. N. P. A. Boysan, Relationships between childhood traumatic experiences, early maladaptive schemas and interpersonal styles. 2015. **52**(3): p. 226.
- PSYCHOLOGY AND EDUCATION, 2007. **37**(3): p. -.
77. Garnefski, N. , V. Kraaij, and P. J. L. Spinhoven, The Netherlands: DATEC, Manual for the use of the Cognitive Emotion Regulation Questionnaire. 2002.
78. Hasani, J. , The reliability and validity of the short form of the cognitive emotion regulation questionnaire %J Journal of Research in Behavioural Sciences. 2011. **9**(4): p. 0-0.
79. Chin, W. W. , How to write up and report PLS analyses, in Handbook of partial least squares. 2010, Springer. p. 655-690.
80. Hair Jr, J. F. , et al. , A primer on partial least squares structural equation modeling (PLS-SEM). 2016: Sage publications.
81. Harris, S. S. , Marital commitment and religiosity in a sample of adults in Utah. 2005.
82. Dattilio, F. M. J. J. o. C. P. , Restructuring schemata from family of origin in couple therapy. 2006. **20**(4): p. 359-374.
83. Bach, B. , G. Lockwood, and J. E. J. C. b. t. Young, A new look at the schema therapy model: organization and role of early maladaptive schemas. 2018. **47**(4): p. 328-349.
84. Singh, S. and R. J. S. S. I. Mishra, Emotion regulation strategies and their implications for well-being. 2011. **27**(2): p. 179.
85. Morris, A. S. , et al. , The role of the family context in the development of emotion regulation. 2007. **16**(2): p. 361-388.
86. Grohol, J. M. J. P. c. , Facebook reinforces relationship jealousy. 2009.
87. Oberst, U. , et al. , Negative consequences from heavy social networking in adolescents: The mediating role of fear of missing out. 2017. **55**: p. 51-60.
88. Houghton, S. , et al. , Reciprocal relationships between trajectories of depressive symptoms and screen media use during adolescence. 2018. **47**(11): p. 2453-2467.